

## **Dolgozat címe: Különböző őszi búza fajták betegségeinek vizsgálata**

**A dolgozatot készítő hallgató neve: Pálfi Ákos**

Szak, képzési szint és munkarend: Növényorvos MSc, nappali tagozat

Intézet/tanszék (ahol a dolgozat készült): Növényvédelmi Intézet, Integrált Növényvédelmi Tanszék

*Témavezető:* Dr. Bán Rita, egyetemi docens, Integrált Növényvédelmi Tanszék

Az őszi búza globálisan az egyik legfontosabb termesztett növény. Sikeres növényvédelméhez elengedhetetlen a megfelelő betegség ellenállósággal bíró fajták választása. Diplomadolgozatom célja az volt, hogy különböző őszi búza fajták fertőzöttségét, illetve a kémiai állományvédelem hatékonyságát vizsgáljam.

A kísérletem két tenyészidőszakot (2021-2022 és 2022-2023) ölelt fel, amelyet lakóhelyemen, Bölcskén, az Agro-Bölcске Zrt.-nél végeztem. Három búzafajtát vizsgáltam (Lidea Sofru, MV Ménrót, Isterra Basilio), fungiciddel (Revcare /2023/, Falcon Pro /2022 és 2023/) kezelt és kezeletlen parcellákon. Mindkét tenyészidőszak során 5 ismétléssel végeztem felvételezést, amely során az EPPO-féle értékelési módszert alkalmaztam.

A 2021-2022-es vegetációs időszakban kialakult aszály megakadályozta a gombabetegségek elterjedését (leszámítva a kismértékű szártó lisztharmatot), míg a 2022-2023-as vegetációs időszak csapadékosabb időjárása kedvezett a gombabetegségek kialakulásának. Ez utóbbi évben a Lidea Sofru és az MV Ménrót búzában sárgarozsda és vörösrozsda betegségek alakultak ki, amelyeket az alkalmazott kezelések jelentősen csökkentettek. Az Isterra Basilio fajta parcelláiban lisztharmatot és pirenofóras betegséget azonosítottam, előbbit nem, utóbbit csökkentette a fungicides állománykezelés (Revcare). A kalászfuzáriózis mindegyik vizsgált búzafajtában kialakult, bár a kezelt (Falcon Pro) parcellákon kisebb, de nem szignifikáns mértékben, mint a kezeletlenekben.

Kísérletem során szerzett tapasztalatok, és eredmények alapján elmondható, hogy csapadékos tavaszi időjárás esetén megfelelően időzített preventív fungicides kezelés megakadályozhatja a vizsgált betegségek kialakulását és elterjedését. A betakarítási eredmények jól tükrözik, hogy az állományvédelem elmulasztása vagy nem megfelelő időzítése nagymértékű termés kiesést okozhat.